C/2024/6832
29.11.2024

RÅDETS HENSTILLING

Af 21. oktober 2024

om Slovakiets økonomiske, budgetmæssige, beskæftigelsesmæssige og strukturelle politikker

(C/2024/6832)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1263 af 29. april 2024 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning samt om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 ([1]), særlig artikel 3, stk. 3,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer ([2]), særlig artikel 6, stk. 1,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

(1) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 ([3]), der oprettede genopretnings- og resiliensfaciliteten (»faciliteten«), trådte i kraft den 19. februar 2021. Faciliteten yder finansiel støtte til medlemsstaterne til gennemførelsen af reformer og investeringer og bidrager således med en finanspolitisk impuls finansieret af Unionen. I overensstemmelse med prioriteterne for det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker bidrager faciliteten til den økonomiske og sociale genopretning og til gennemførelsen af bæredygtige reformer og investeringer, navnlig reformer og investeringer, der skal fremme den grønne og den digitale omstilling og gøre medlemsstaternes økonomier mere modstandsdygtige. Den bidrager også til at styrke de offentlige finanser og sætte skub i vækst og jobskabelse på mellemlang og lang sigt samt til at forbedre den territoriale samhørighed i Unionen og støtte den fortsatte gennemførelse af den europæiske søjle for sociale rettigheder.

(2) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/435 ([4]) (»REPowerEU-forordningen«), der blev vedtaget den 27. februar 2023, tager sigte på en udfasning af Unionens afhængighed af import af russiske fossile brændstoffer. Dette vil bidrage til energisikkerhed og diversificering af Unionens energiforsyning og samtidig øge udbredelsen af vedvarende energi, energilagringskapaciteten og energieffektiviteten. Slovakiet tilføjede et nyt REPowerEU-kapitel til

([1]) EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
([3]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).
([4]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/435 af 27. februar 2023 om ændring af forordning (EU) 2021/241 for så vidt angår kapitler om REPowerEU i genopretnings- og resiliensplaner og om ændring af forordning (EU) nr. 1303/2013, (EU) 2021/1060 og (EU) 2021/1755 og direktiv 2003/87/EF (EUT L 63 af 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj)).

sin nationale genopretnings- og resiliensplan for at finansiere vigtige reformer og investeringer, der vil bidrage til at nå REPowerEU-målene.

(3) Den 16. marts 2023 offentliggjorde Kommissionen en meddelelse med titlen »EU's konkurrenceevne på lang sigt efter 2030« for at give input til den politiske beslutningstagning og skabe gode rammebetingelser for at øge væksten. I meddelelsen opstilles der ni gensidigt forstærkende indsatsområder til fremme af konkurrenceevnen. Blandt disse indsatsområder udgør adgang til privat kapital, forskning og innovation, uddannelse og færdigheder og et velfungerende indre marked særligt vigtige politiske prioriteter, som bør være genstand for reformer og investeringer med henblik på at håndtere de aktuelle produktivitetsmæssige udfordringer samt styrke Unionens og medlemsstaternes langsigtede konkurrenceevne. Den 14. februar 2024 offentliggjorde Kommissionen en meddelelse med titlen »Årlig rapport om det indre marked og konkurrenceevnen 2024«. I denne meddelelse gennemgås de konkurrencemæssige styrker og udfordringer, der præger det europæiske indre marked, og der gøres status over den årlige udvikling med udgangspunkt i de ni udpegede indsatsområder for konkurrenceevnen.

(4) Den 21. november 2023 vedtog Kommissionen den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst 2024, som markerede starten på det europæiske semester 2024 for samordning af de økonomiske politikker. Den 22. marts 2024 godkendte Det Europæiske Råd prioriteterne i den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst 2024, som er struktureret omkring de fire dimensioner af konkurrencedygtig bæredygtighed. Den 21. november 2023 vedtog Kommissionen på grundlag af forordning (EU) nr. 1176/2011 ligeledes rapporten om varslingsmekanismen 2024, hvori Slovakiet blev udpeget som en af de medlemsstater, der kan være berørt eller kan være i risiko for at blive berørt af ubalancer, og for hvilken der skulle gennemføres en dybdegående undersøgelse. Den 16. januar 2024 vedtog Kommissionen en udtalelse om Slovakiets udkast til budgetplan 2024. Kommissionen vedtog også en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet samt et forslag til den fælles beskæftigelsesrapport 2024, hvori gennemførelsen af retningslinjerne for beskæftigelsen og principperne for den europæiske søjle for sociale rettigheder analyseres. Rådet vedtog henstillingen om den økonomiske politik i euroområdet ([5]) (»henstillingen vedrørende euroområdet 2024«) den 12. april 2024 og den fælles beskæftigelsesrapport den 11. marts 2024.

(5) Den 30. april 2024 trådte Unionens nye ramme for økonomisk styring i kraft. Rammen omfatter den nye forordning (EU) 2024/1263 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning, Rådets ændrede forordning (EF) nr. 1467/97 ([6]) om fremskyndelse og afklaring af gennemførelsen af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud samt Rådets ændrede direktiv 2011/85/EU ([7]) om krav til medlemsstaternes budgetmæssige rammer. Formålet med den nye ramme for økonomisk styring er at fremme sunde og holdbare offentlige finanser, bæredygtig og inklusiv vækst og modstandsdygtighed gennem reformer og investeringer samt forhindre uforholdsmæssigt store offentlige underskud. Den nye ramme for økonomisk styring fremmer også det nationale ejerskab og lægger større vægt på det mellemfristede sigte, samtidig med at der fokuseres på en mere effektiv og sammenhængende håndhævelse. Hver medlemsstat skal forelægge Rådet og Kommissionen en national mellemfristet plan for finans- og strukturpolitiske tiltag. En national mellemfristet plan for finans- og strukturpolitiske tiltag indeholder en medlemsstats finanspolitiske tilsagn samt reform- og investeringstilsagn og dækker en planlægningsperiode på fire eller fem år afhængigt af den nationale valgperiodes normale varighed. Nettoudgiftskursen ([8]) i de nationale mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag skal stemme overens med kravene i forordning (EU) 2024/1263, herunder kravene om, at den offentlige gæld bringes eller fastholdes på en troværdig nedadgående kurs ved udgangen af tilpasningsperioden, eller om, at den forbliver på et forsvarligt niveau på under 60 % af bruttonationalproduktet (BNP), og om, at det offentlige underskud bringes og/eller fastholdes under traktatens referenceværdi på 3 % af BNP på mellemlang sigt. Hvis en medlemsstat giver tilsagn om at gennemføre et sæt relevante reformer og investeringer i overensstemmelse med kriterierne i forordning (EU) 2024/1263, kan tilpasningsperioden forlænges med op til tre år. Til støtte for udarbejdelsen af disse nationale mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag offentliggjorde Kommissionen den 21. juni 2024 en vejledning om de oplysninger, som medlemsstaterne skal fremlægge i deres nationale mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag og i deres årlige statusrapporter. I overensstemmelse med artikel 5 og 36 i forordning (EU) 2024/1263 meddelte Kommissionen medlemsstaterne referencekurser og tekniske oplysninger, hvor det var relevant. Medlemsstaterne skal forelægge deres nationale mellemfristede planer for finans- og

([5]) Rådets henstilling (EU) af 12. april 2024 om den økonomiske politik i euroområdet (EUT C, C/2024/2807, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) Rådets forordning (EF) nr. 1467/97 af 7. juli 1997 om fremskyndelse og afklaring af gennemførelsen af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud (EFT L 209 af 2.8.1997, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) Rådets direktiv 2011/85/EU af 8. november 2011 om krav til medlemsstaternes budgetmæssige rammer (EUT L 306 af 23.11.2011, s. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Nettoudgifter som defineret i artikel 2, nr. 2), i forordning (EU) 2024/1263: »nettoudgifter«: offentlige udgifter, eksklusive i) renteudgifter, ii) diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden, iii) udgifter til EU-programmer, der fuldt ud modsvares af indtægter fra EU-midler, iv) nationale udgifter til medfinansiering af programmer finansieret af Unionen, v) konjunkturbestemte elementer af udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelse, samt vi) engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger.

strukturpolitiske tiltag senest den 20. september 2024, medmindre medlemsstaten og Kommissionen bliver enige om at forlænge fristen med en rimelig periode. I overensstemmelse med deres nationale retlige rammer kan medlemsstaterne drøfte deres udkast til mellemfristede planer med deres nationale parlamenter, anmode de uafhængige finanspolitiske institutioner om at afgive en udtalelse og gennemføre en høring af arbejdsmarkedets parter og andre nationale interessenter.

(6) I 2024 forløber det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker fortsat sideløbende med gennemførelsen af faciliteten. At gennemføre genopretnings- og resiliensplanerne fuldt ud er fortsat et vigtigt element i opfyldelsen af de politiske prioriteter under det europæiske semester, eftersom planerne bidrager effektivt til at håndtere alle eller en betydelig del af de udfordringer, der er identificeret i de relevante landespecifikke henstillinger, der er blevet udstedt i de senere år. De landespecifikke henstillinger fra 2019, 2020, 2022 og 2023 er fortsat lige relevante for de genopretnings- og resiliensplaner, der er blevet revideret, ajourført eller ændret i henhold til artikel 14, 18 og 21 i forordning (EU) 2021/241.

(7) Den 29. april 2021 indgav Slovakiet sin nationale genopretnings- og resiliensplan til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, i forordning (EU) 2021/241. Kommissionen har i medfør af artikel 19 i forordning (EU) 2021/241 vurderet genopretnings- og resiliensplanens relevans, effektivitet, virkningsfuldhed og sammenhæng i overensstemmelse med vurderingsretningslinjerne i bilag V til nævnte forordning. Den 13. juli 2021 vedtog Rådet en gennemførelsesafgørelse om godkendelse af vurderingen af Slovakiets genopretnings- og resiliensplan ([9]), som blev ændret den 14. juli 2023 i henhold til artikel 18, stk. 2, i forordning (EU) 2021/241 for at ajourføre det maksimale finansielle bidrag til den ikketilbagebetalingspligtige finansielle støtte samt for at tilføje kapitlet om REPowerEU ([10]). Tilrådighedsstillelsen af trancher er betinget af, at Kommissionen i overensstemmelse med artikel 24, stk. 5, i forordning (EU) 2021/241 har vedtaget en afgørelse om, at Slovakiet på tilfredsstillende vis har opfyldt de relevante milepæle og mål, der er anført i Rådets gennemførelsesafgørelse. En tilfredsstillende opfyldelse forudsætter, at opfyldelsen af forudgående milepæle og mål ikke er blevet tilbagerullet.

(8) Den 24. april 2024 forelagde Slovakiet sit nationale reformprogram for 2024 og sit stabilitetsprogram for 2024 i overensstemmelse med artikel 4, stk. 1, i Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 ([11]). Det nationale reformprogram for 2024 afspejler i overensstemmelse med artikel 27 i forordning (EU) 2021/241 også Slovakiets halvårlige rapportering om de fremskridt, der er gjort med opfyldelsen af genopretnings- og resiliensplanen.

(9) Den 19. juni 2024 offentliggjorde Kommissionen landerapporten for Slovakiet 2024. Heri foretages der en vurdering af Slovakiets fremskridt med gennemførelsen af de relevante landespecifikke henstillinger, der blev vedtaget af Rådet mellem 2019 og 2023, og der gøres status over Slovakiets gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen. På grundlag af denne analyse er der i landerapporten udpeget mangler med hensyn til de udfordringer, som enten ikke håndteres eller kun håndteres delvist i genopretnings- og resiliensplanen, ligesom der også afdækkes nye udfordringer. Rapporten indeholder også en vurdering af Slovakiets fremskridt med gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder og opfyldelsen af Unionens overordnede mål vedrørende beskæftigelse, færdigheder og fattigdomsbekæmpelse samt af fremskridtene med gennemførelsen af De Forenede Nationers verdensmål for bæredygtig udvikling.

(10) Kommissionen har foretaget en dybdegående undersøgelse for Slovakiet i henhold til artikel 5 i forordning (EU) nr. 1176/2011. De væsentligste resultater af Kommissionens undersøgelse af de makroøkonomiske sårbarheder i Slovakiet med henblik på nævnte forordning blev offentliggjort i marts 2024. Den 19. juni 2024 konkluderede Kommissionen, at Slovakiet er berørt af makroøkonomiske ubalancer. Navnlig står Slovakiet over for sårbarheder i forbindelse med omkostningskonkurrenceevnen, den eksterne balance, boligmarkedet og husholdningernes gæld, som varer ved til trods for visse forbedringer på det seneste, og der er ikke truffet politiske foranstaltninger. Slovakiet var genstand for en dybdegående undersøgelse i 2023, og dets sårbarheder blev vurderet til ikke at udgøre makroøkonomiske ubalancer, da de forventedes at aftage på mellemlang sigt. Disse sårbarheder er aftaget, men ikke så hurtigt, som det forventedes for et år siden. Forbedringerne synes desuden at være konjunkturbestemte, mens de strukturelle sårbarheder synes at være rodfæstede, og der mangler politiske tiltag. Det store underskud på betalingsbalancens løbende poster faldt sidste år, men det forventes stadig at være tydeligt negativt, hvilket fører til en vedvarende meget negativ nettostilling over for udlandet. Kerneinflationen har vist sig at falde langsommere end forventet og er forblevet højere end gennemsnittet i euroområdet, mens enhedslønomkostningerne fortsat stiger mere end hos de fleste handelspartnere. Dette pris- og omkostningspres forventes ikke at aftage mærkbart i år eller næste år, hvilket kan hæmme forbedringen af konkurrenceevnen og handelsbalancen. Husholdningernes låntagning er steget markant i årenes løb, men tempoet aftog i 2023 som følge af et fald i realkreditlån. Boligpriserne er faldet,

([9]) ST 10156/21 og ST 10156/21 ADD 1.

([10]) Rådets gennemførelsesafgørelse af 14. juli 2023 om ændring af gennemførelsesafgørelsen af 13. juli 2021 om godkendelse af vurderingen af genopretnings- og resiliensplanen for Slovakiet (ST 11205/23 INIT og ST 11205/23 ADD 1).

([11]) Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker (EFT L 209 af 2.8.1997, s 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj).

men er dog stadig noget overvurderede og forventes at stige igen, da boligudbuddet fortsat er begrænset. Boligefterspørgslen understøttes af politiske indgreb, som f.eks. de nyligt vedtagne realkredittilskud, som hæmmer den pengepolitiske transmission og vejer tungt på budgettet. Den finanspolitiske tilpasning er blevet udsat, og det store offentlige underskud forventes at blive forværret i år, mens den offentlige gældskvote forventes at stige en smule i 2024 og 2025 til trods for en understøttende BNP-vækst, som lægger et opadrettet pres på den indenlandske efterspørgsel. De politiske tiltag har generelt ikke været tilstrækkelige til at afhjælpe de konstaterede sårbarheder, hvilket har bidraget til, at de har bidt sig fast. En finanspolitisk tilpasning vil bidrage til at mindske kerneinflationen og styrke stillingen over for udlandet samt begrænse stigninger i den offentlige gæld, og iværksættelsen af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud bør understøtte en sådan tilpasning. Der skal også sættes ind for at forbedre den prismæssige og den ikkeprismæssige konkurrenceevne og mindske risiciene i forbindelse med boligmarkedet og husholdningernes gældsakkumulering, bl.a. ved at udvikle et velfungerende udlejningsmarked.

(11) Ifølge data valideret af Eurostat steg Slovakiets offentlige underskud fra 1,7 % af BNP i 2022 til 4,9 % i 2023, mens den offentlige gæld faldt fra 57,7 % af BNP ved udgangen af 2022 til 56,0 % ved udgangen af 2023. Som bebudet i Kommissionens meddelelse af 8. marts 2023 med titlen »Finanspolitiske retningslinjer for 2024« tager Kommissionen i overensstemmelse med de gældende regler det første skridt til at indlede underskudsbaserede procedurer i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud i foråret 2024 på grundlag af endelige data for 2023. Den 19. juni 2024 udsendte Kommissionen en rapport i medfør af traktatens artikel 126, stk. 3. I rapporten vurderes budgetsituationen i Slovakiet, eftersom landets offentlige underskud i 2023 oversteg traktatens referenceværdi på 3 % af BNP. I rapporten konkluderes det, at Kommissionen på baggrund af denne vurdering og efter at have gennemgået udtalelsen fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg, jf. traktatens artikel 126, stk. 4, i juli 2024 agter at foreslå, at der indledes en procedure i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud i Slovakiet, ved at foreslå Rådet, at det vedtager en afgørelse i henhold til traktatens artikel 126, stk. 6, om konstatering af en situation med et uforholdsmæssigt stort underskud i Slovakiet.

(12) Den 12. juli 2022 henstillede Rådet ([12]), at Slovakiet i 2023 skulle træffe foranstaltninger for at sikre en forsigtig finanspolitik, navnlig ved at begrænse væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter til under den potentielle produktionsvækst på mellemlang sigt ([13]), under hensyntagen til fortsat midlertidig og målrettet støtte til de husholdninger og virksomheder, som er mest sårbare over for stigninger i energipriserne, og til personer på flugt fra Ukraine. Samtidig skulle Slovakiet være rede til at tilpasse de løbende udgifter til den omskiftelige situation. Det blev også henstillet til Slovakiet at øge de offentlige investeringer i den grønne og den digitale omstilling og i energisikkerhed under hensyntagen til REPowerEU-initiativet, herunder ved at anvende faciliteten og andre EU-midler. Ifølge Kommissionens skøn var den finanspolitiske kurs ([14]) i 2023 ekspansiv med 6,1 % af BNP i en situation med høj inflation. Væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden) i 2023 indebar et ekspansivt bidrag på 3,8 % af BNP til finanspolitikken. Dette omfatter reduktionen på 0,2 % af BNP i omkostningerne ved de målrettede nødstøtteforanstaltninger til de husholdninger og virksomheder, der er mest sårbare over for energiprisstigninger, samt reduktionen på 0,1 % af BNP i omkostningerne ved at yde midlertidig beskyttelse til fordrevne personer fra Ukraine. Det ekspansive bidrag fra nationalt finansierede primære løbende udgifter, der overstiger den potentielle produktionsvækst på mellemlang sigt, skyldtes derfor ikke den målrettede støtte til de husholdninger og virksomheder, der er mest sårbare over for energiprisstigninger, og til personer, der flygter fra Ukraine. Den ekspansive vækst i nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden) skyldtes generelle energistøttenødforanstaltninger, permanente stigninger i den offentlige sektors lønninger og i de sociale ydelser, højere udgifter til sundhedspleje og en reduktion af momsen på udvalgte varer. Samlet set var væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter i 2023 ikke i overensstemmelse med Rådets henstilling af 12. juli 2022. Udgifter finansieret af tilskud under faciliteten og andre EU-midler beløb sig til 3,2 % af BNP i 2023. Nationalt finansierede investeringer udgjorde 3,2 % af BNP i 2023, hvilket svarer til en årlig stigning på 0,8 procentpoint i forhold til 2022. Slovakiet finansierede yderligere investeringer ved hjælp af faciliteten og andre EU-midler. Slovakiet finansierede offentlige

([12]) Rådets henstilling af 12. juli 2022 om Slovakiets nationale reformprogram for 2022 og med Rådets udtalelse om Slovakiets stabilitetsprogram for 2022 (EUT C 334 af 1.9.2022, s. 205).

([13]) På grundlag af Kommissionens forårsprognose 2024 anslås Slovakiets potentielle produktionsvækst på mellemlang sigt i 2023 nominelt til 12,4 %, målt ud fra den gennemsnitlige potentielle realvækst over ti år og BNP-deflatoren for 2023.

([14]) Den finanspolitiske kurs bestemmes ud fra den årlige ændring i den underliggende offentlige budgetstilling. Den bruges til at bedømme den økonomiske impuls fra finanspolitiske tiltag, både dem, der finansieres nationalt, og dem, der finansieres over EU-budgettet. Den finanspolitiske kurs måles som forskellen mellem i) den potentielle vækst på mellemlang sigt og ii) ændringen i de primære udgifter ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden (og ekskl. midlertidige nødforanstaltninger i forbindelse med covid-19-krisen) og inkl. udgifter finansieret med ikketilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) under faciliteten og andre EU-midler. En negativ indikator er tegn på en ekspansiv finanspolitik, mens en positiv indikator er tegn på en kontraktiv finanspolitik.

investeringer i den grønne og den digitale omstilling og i energisikkerhed, f.eks. investeringer i nulemissionsenergi-infrastruktur og -transport samt energieffektivitet i bygninger. Disse offentlige investeringer finansieres delvis gennem faciliteten og andre EU-midler.

(13) Ifølge stabilitetsprogrammet for 2024 forventes der i det makroøkonomiske scenario, der ligger til grund for budgetfremskrivningerne, en realvækst i BNP på 2,0 % i 2024 og 3,1 % i 2025, mens inflationen målt ved det harmoniserede forbrugerprisindeks (HICP) forventes at ligge på 3,2 % i 2024 og 4,4 % i 2025. Det offentlige underskud ventes at stige til 5,9 % af BNP i 2024 for derefter at falde til 5,4 % af BNP i 2025, mens den offentlige gældskvote ventes at stige til 58,6 % ved udgangen af 2024 og 59,8 % ved udgangen af 2025. Efter 2025 ventes det offentlige underskud at falde gradvist til 5,2 % af BNP i 2026 for derefter at stige til 5,5 % i 2027. Den offentlige saldo ventes således ikke at falde til under traktatens referenceværdi for underskud på 3 % af BNP i hele programperioden. Samtidig ventes den offentlige gældskvote efter 2025 at stige til 63,6 % i 2026 og til 67,8 % i 2027.

(14) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 ventes det reale BNP at stige med 2,2 % i 2024 og 2,9 % i 2025, mens inflationen målt ved HICP ventes at være på 3,1 % i 2024 og 3,6 % i 2025.

(15) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 ventes det offentlige underskud at udgøre 5,9 % af BNP i 2024, mens den offentlige gældskvote vil stige til 58,5 % ved udgangen af 2024. Stigningen i underskuddet i 2024 afspejler hovedsagelig videreførelsen af de eksisterende støtteforanstaltninger i forbindelse med energipriserne og nye udgiftsforøgende foranstaltninger såsom en permanent forhøjelse af den 13. pensionsudbetaling, øgede udgifter til sundhedspleje, oprettelsen af et nyt ministerium for turisme og sport, en ændring af undervisningsloven med indførelse af en ret til optagelse i børnehaver for børn over tre år og en forbedring af rettighederne for børn med særlige undervisningsbehov samt indførelse af resultatbaserede kontrakter på de offentlige universiteter. Ifølge Kommissionens skøn vil finanspolitikken være kontraktiv med 1,4 % af BNP i 2024.

(16) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 forventes der at blive finansieret udgifter via ikketilbagebetalingspligtig støtte (»tilskud«) under faciliteten i 2024 svarende til 1,2 % af BNP sammenlignet med 0,5 % i 2023. De udgifter, der finansieres med tilskud under faciliteten, vil muliggøre investeringer af høj kvalitet og produktivitetsfremmende reformer, uden at dette har direkte indvirkning på Slovakiets offentlige saldo eller gæld.

(17) Den 14. juli 2023 henstillede Rådet ([15]), at Slovakiet skulle sikre en forsigtig finanspolitik, navnlig ved at begrænse den nominelle stigning i nationalt finansierede primære nettoudgifter ([16]) i 2024 til højst 5,7 %. Medlemsstaterne blev i forbindelse med gennemførelsen af deres budgetter for 2023 og udarbejdelsen af deres udkast til budgetplaner for 2024 opfordret til at tage hensyn til, at Kommissionen ville foreslå Rådet at indlede underskudsbaserede procedurer i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud på grundlag af de endelige data for 2023. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 forventes Slovakiets nationalt finansierede primære nettoudgifter at stige med 6,2 % i 2024, hvilket er over den anbefalede maksimale vækstrate. Denne overskridelse af den anbefalede maksimale vækstrate for nationalt finansierede primære nettoudgifter svarer til 0,2 % af BNP i 2024. Der er en risiko for, at dette ikke vil være i fuld overensstemmelse med Rådets henstilling.

(18) Derudover henstillede Rådet, at Slovakiet traf foranstaltninger med henblik på at afvikle de gældende energistøttenødforanstaltninger hurtigst muligt i 2023 og 2024 og bruge de deraf følgende besparelser til at nedbringe det offentlige underskud. Rådet henstillede endvidere, at hvis nye stigninger i energipriserne nødvendiggør nye eller fortsatte støtteforanstaltninger, skulle Slovakiet sikre, at sådanne støtteforanstaltninger er rettet mod at beskytte sårbare husholdninger og virksomheder, er finanspolitisk overkommelige og opretholder incitamenter til energibesparelser. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 forventes nettobudgetomkostningerne ([17]) ved energistøttenødforanstaltninger at udgøre 2,1 % af BNP i 2023, 0,4 % i 2024 og 0,0 % i 2025. Navnlig antages loftet over gaspriserne for husholdninger at forblive i kraft i 2024. Hvis de deraf følgende besparelser bruges til at nedbringe det offentlige underskud i overensstemmelse med Rådets henstilling, peger fremskrivningerne i retning af

([15]) Rådets henstilling af 14. juli 2023 om Slovakiets nationale reformprogram for 2023 og med Rådets udtalelse om Slovakiets stabilitetsprogram for 2023 (EUT C 312 af 1.9.2023, s. 233).

([16]) Primære nettoudgifter defineres som nationalt finansierede udgifter eksklusive i) diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden, ii) renteudgifter, iii) konjunkturbestemte arbejdsløshedsudgifter samt iv) engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger.

([17]) Tallene angiver niveauet for de årlige budgetomkostninger ved disse foranstaltninger inklusive indtægter og udgifter og, hvor det er relevant, eksklusive indtægter fra skatter og afgifter på energileverandørernes ekstraordinære fortjenester.

en finanspolitisk tilpasning på 1,7 % af BNP i 2024, hvilket skal sammenholdes med et kontraktivt bidrag fra de nationalt finansierede primære nettoudgifter ([18]) til den finanspolitiske kurs svarende til 0,2 % af BNP i samme år. Energistøttenødforanstaltningerne forventes ikke afviklet hurtigst muligt i 2023 og 2024. Der er risiko for, at dette ikke vil være i overensstemmelse med Rådets henstilling. Derudover forventes de deraf følgende besparelser ikke at blive brugt fuldt ud til at nedbringe det offentlige underskud. Der er risiko for, at dette heller ikke vil være i overensstemmelse med Rådets henstilling. Budgetomkostningerne ved de energistøttenødforanstaltninger, der er rettet mod beskyttelse af sårbare husholdninger og virksomheder, anslås at udgøre 0,0 % af BNP i 2024 (0,0 % i 2023).

(19) Rådet henstillede også, at Slovakiet bevarer nationalt finansierede offentlige investeringer og sikrer en effektiv udnyttelse af tilskud under faciliteten og af andre EU-midler, navnlig for at fremme den grønne og den digitale omstilling. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 forventes de nationalt finansierede offentlige investeringer at falde fra 3,2 % af BNP i 2023 til 3,0 % af BNP i 2024. Dette fald skyldes afslutningen på programmeringsperioden for Unionens strukturfonde 2014-2020, som der var midler til rådighed for indtil 2023. Det skyldes også udsættelsen af en levering af militært udstyr indtil 2025. Under hensyntagen til disse yderligere faktorer vurderes de offentlige investeringer i 2024 at være i overensstemmelse med Rådets henstilling. Samtidig forventes de offentlige investeringer, der finansieres med EU-midler, herunder tilskud under faciliteten, at falde fra 3,2 % af BNP i 2023 til 2,0 % af BNP i 2024. Dette fald skyldes afslutningen på programmeringsperioden for Unionens strukturfonde 2014-2020, som der var midler til rådighed for indtil 2023.

(20) På grundlag af de politiske foranstaltninger, der var kendt på skæringsdatoen for prognosen, og under antagelse af en uændret politik forventes det offentlige underskud ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 at udgøre 5,4 % af BNP i 2025. Faldet i underskuddet i 2025 afspejler hovedsagelig øgede indtægter som følge af et højere nominelt BNP på grund af den øgede inflation. Den offentlige gældskvote ventes at stige til 59,9 % ved udgangen af 2025. En forsigtig finanspolitik vil bidrage til at reducere kerneinflationen, som ligger et godt stykke over gennemsnittet i euroområdet og kan føre til tab af konkurrenceevne, hvis den varer ved, og til at styrke stillingen over for udlandet.

(21) Skattemikset i det slovakiske skattesystem kunne med fordel gøres mere vækstfremmende for at øge arbejdsmarkedsdeltagelsen og samtidig fremme miljøbeskyttelse og finanspolitisk holdbarhed og sikre større retfærdighed. Skatten på arbejdsindkomst udgør 52,4 % af de samlede skatteindtægter, hvilket er det femtehøjeste i EU. I Slovakiet er skattekilen forholdsvis stor for personer med lavere indkomst, hvilket mindsker incitamentet til at deltage på arbejdsmarkedet, samtidig med at beskatningen af arbejdsindkomst er mindre progressiv end EU-gennemsnittet. De offentlige indtægter og arbejdsvilkårene påvirkes negativt af store forskelle mellem ansatte og selvstændige med hensyn til beskatning, sociale bidrag og ikkeskattemæssige obligatoriske betalinger, hvilket resulterer i, at landet har den højeste andel af proformaselvstændige i Unionen. De løbende ejendomsskatter er lavere i Slovakiet end i resten af Unionen, og ejendomsskatteprovenuet udgør således kun 0,4 % af BNP i forhold til et EU-gennemsnit på 1 %. Denne forskel skyldes, at Slovakiet anvender et arealbaseret skattesystem, hvor skatten beregnes på grundlag af ejendommens størrelse i stedet for markedsværdien, hvilket fører til stagnerende skatteindtægter, mens boligpriserne er steget i de seneste år. Hvad angår miljøbeskatning viste Slovakiet påfaldende gode resultater i 2022, som oversteg EU-gennemsnittet for miljøskatter, både målt i forhold til BNP og som andel af den samlede beskatning. Dette skyldes dog hovedsagelig solide indtægter fra energiafgifter som følge af et stort skattegrundlag. Til gengæld ligger indtægterne fra afgifter på transport, forurening og ressourcer under EU-gennemsnittet, hvilket tyder på, at anvendelsen af princippet om »forureneren betaler« kunne gøres mere udbredt. Til trods for markante forbedringer i de seneste år ligger indikatorerne for manglende overholdelse af momsreglerne fortsat over EU-gennemsnittet. Slovakiet har dog formået at reducere den manglende overholdelse betydeligt mellem 2010 og 2021, efter at der i 2014 blev indført et krav om obligatorisk indberetning af alle nationale og EU-interne transaktioner sammen med en bredere anvendelse af ordningen for omvendt betalingspligt. Tiltag til at strømline beskatningssystemet, de sociale bidragsordninger og ordningen for ikkeskattemæssige obligatoriske betalinger kombineret med foranstaltninger til at reducere de administrative omkostninger og efterlevelsesomkostningerne kan øge de offentlige indtægter og støtte finanspolitisk holdbarhed. Slovakiet har i de seneste år vedtaget adskillige ikkemålrettede foranstaltninger med potentielt negativ indvirkning på for eksempelvis ejendomspriserne og priskonkurrenceevnen, hvilket også fører til en urimelig ressourcefordeling. Samtidig er der ikke taget hensyn til eksisterende udgiftsanalyser i budgetproceduren, hvilket forhindrer gennemførelsen af identificerede besparelser, som kunne styrke de offentlige finanser. Endelig kan der ske en yderligere digitalisering af

([18]) Dette bidrag bestemmes som ændringen i de primære offentlige udgifter ekskl. i) budgetændringen som følge af diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden, ii) engangsforanstaltninger, iii) konjunkturbestemte arbejdsløshedsudgifter samt iv) udgifter finansieret med ikketilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) under faciliteten og andre EU-midler i forhold til den gennemsnitlige potentielle nominelle BNP-vækst på mellemlang sigt (10 år); bidraget udtrykkes som andel af det nominelle BNP.

skatteforvaltningen, navnlig med hensyn til elektronisk fakturering og forhåndsudfyldelse af selvangivelser, hvilket vil bidrage yderligere til at lukke smuthullerne i skattesystemet, lette regeloverholdelsen og mindske omkostningerne.

(22) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra b), i forordning (EU) 2021/241 og med bilag V, kriterium 2.2, til nævnte forordning indeholder genopretnings- og resiliensplanen et omfattende sæt gensidigt forstærkende reformer og investeringer, som skal gennemføres senest i 2026. Disse reformer og investeringer forventes at bidrage effektivt til at håndtere alle eller en betydelig del af de udfordringer, der er identificeret i de relevante landespecifikke henstillinger. Det er afgørende, at der inden for denne stramme tidshorisont gøres hurtige fremskridt med den effektive gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen, herunder med REPowerEU-kapitlet, for at styrke Slovakiets langsigtede konkurrenceevne gennem den grønne og den digitale omstilling, samtidig med at der sikres social retfærdighed. For at opfylde tilsagnene i genopretnings- og resiliensplanen senest i august 2026 er det vigtigt, at Slovakiet fortsætter gennemførelsen af reformer og fremskynder investeringerne ved at sætte ind over for de relevante udfordringer og samtidig sikrer en effektiv forvaltning og en stærk administrativ kapacitet. Slovakiet står over for adskillige udfordringer, der hindrer en vellykket gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen, og flere større investeringsprojekter risikerer ikke at blive sat i værk. Tempoet for gennemførelsen af investeringer er faldende, navnlig inden for sundhedspleje, bygningsrenovering, industriel dekarbonisering, naturbeskyttelse og vandforvaltning. Nogle af de igangværende reformer skrider heller ikke frem efter planerne, f.eks. inden for landskabsplanlægning, hvilket risikerer at udgøre yderligere hindringer. Den slovakiske offentlige forvaltning er præget af strukturelt lav effektivitet og mangel på administrativ kapacitet på flere forvaltningsniveauer, hvilket gør det vanskeligt at gennemføre komplekse reformer og investeringer. Andre hindringer knytter sig f.eks. til offentlige indkøb og langvarige tilladelsesprocedurer, som skaber betydelige forsinkelser. Det er fortsat afgørende, at lokale og regionale myndigheder, arbejdsmarkedets parter, civilsamfundet og andre relevante interessenter inddrages systematisk for at sikre et bredt ejerskab med henblik på en vellykket gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen.

(23) Som led i midtvejsgennemgangen af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken, jf. artikel 18 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1060 ([19]), skal Slovakiet gennemgå sit program, der støttes af Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU), Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+), Samhørighedsfonden og Fonden for Retfærdig Omstilling (»FRO«), senest i marts 2025 under hensyntagen til bl.a. de udfordringer, der er identificeret i de landespecifikke henstillinger for 2024, og den nationale energi- og klimaplan. Denne gennemgang danner grundlaget for den endelige tildeling af EU-midler til hvert program. Slovakiet har gjort fremskridt med gennemførelsen af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken og den europæiske søjle for sociale rettigheder, men der er stadig store regionale forskelle i den økonomiske og samfundsmæssige udvikling mellem hovedstadsregionen og de øvrige regioner. Det er afgørende at fremskynde gennemførelsen af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken og fortsætte med at gennemføre de aftalte prioriteter for programmerne, som stadig er relevante. Det er især vigtigt at styrke de lokale, regionale og nationale myndigheders administrative kapacitet og at forbedre partnerskabet og ejerskabet, bl.a. gennem en større inddragelse af interessenter fra civilsamfundet. Det vil stadig kræve en indsats at forbedre den sociale og økonomiske inklusion af marginaliserede romasamfund ved at forbedre deres levevilkår, sikre adgang til ikkesegregeret uddannelse af høj kvalitet og støtte deres integration på arbejdsmarkedet. Samtidig skal de planlagte investeringer i drikkevands- og spildevandsinfrastruktur gennemføres. De planlagte investeringer i cirkulær økonomi, affaldshåndtering og øget energieffektivitet i offentlige bygninger og beboelsesejendomme er også afgørende for den grønne omstilling. Lige så vigtigt er det at gøre yderligere fremskridt med udviklingen af vedvarende energikilder og dekarboniseringen af økonomien. Den aktive arbejdsmarkedspolitik skal styrkes for at bekæmpe langtidsledigheden. I den forbindelse spiller effektive omskolings- og voksenuddannelsesordninger en vigtig rolle. Et vigtigt element til at fremme ligestilling mellem kønnene på arbejdsmarkedet og i samfundet generelt er at tilbyde kvalitetsforskoleundervisning og -børnepasning til overkommelige priser for børn under tre år.

(24) I forbindelse med midtvejsgennemgangen af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken er det værd at lægge større vægt på potentialet for at fremme investeringerne i bæredygtig anvendelse af naturressourcerne, navnlig i lyset af manglen på investeringer på området i den tidligere programmeringsperiode. Slovakiet kan også udnytte platformen for strategiske teknologier for Europa, der er oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU)

([19]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1060 af 24. juni 2021 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond Plus, Samhørighedsfonden, Fonden for Retfærdig Omstilling og Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond og om finansielle regler for nævnte fonde og for Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden, Fonden for Intern Sikkerhed og instrumentet for finansiel støtte til grænseforvaltning og visumpolitik (EUT L 231 af 30.6.2021, s. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

2024/795 ([20]), på områderne digitale teknologier og deep tech-innovation, rene og ressourceeffektive teknologier og bioteknologier for at støtte den industrielle omstilling.

(25) Foruden de økonomiske og sociale udfordringer, som genopretnings- og resiliensplanen og andre EU-midler er rettet mod, står Slovakiet over for en række yderligere udfordringer i forbindelse med den retlige ramme og rammen for bekæmpelse af korruption, manglende gennemsigtighed og konkurrence i udbudsprocedurerne, arbejdsmarkedet, det utilstrækkelige niveau af grundlæggende færdigheder, manglende inklusion og lav deltagelse i førskoleundervisning og børnepasning samt klimatilpasning, bevarelse af naturressourcer og rammen for den cirkulære økonomi.

(26) Nyere lovgivningsændringer, især ændringen af straffeloven og opløsningen af den særlige anklagemyndighed, giver anledning til alvorlig bekymring om uafhængigheden af og integriteten i det slovakiske retssystem og retshåndhævelsessystem. Hvis der ikke træffes passende foranstaltninger, risikerer denne udvikling at svække det strafferetlige systems kapacitet og den effektive bekæmpelse af korruption, herunder den afskrækkende virkning samt efterforskningen og retsforfølgningen af sager om korruption og svig på højt plan. Situationen risikerer at blive forværret yderligere af den påtænkte omorganisering af politiets særlige korruptionsenhed (NAKA). De nylige afskedigelser af flere medlemmer af domstolsrådet før udløbet af deres embedsperiode og manglen på foranstaltninger til at sikre domstolsrådets uafhængighed er også bekymrende. Denne udvikling vil kunne svække Slovakiets erhvervsklima og reguleringsmæssige rammer og dermed landets konkurrenceevne.

(27) Slovakiets fragmenterede forvaltningssystem og den ringe koordinering mellem de forskellige niveauer i den offentlige forvaltning svækker erhvervsklimaet og især landets evne til effektivt at gennemføre politiske tiltag og investeringsprojekter. Samtidig ligger ydelsen af offentlige tjenester af god kvalitet og de lokale og regionale myndigheders finansielle uafhængighed generelt på et lavt niveau. Dette fører sammen med den fortsatte brug af hasteprocedurer til manglende lovgivningsmæssig forudsigelighed. Selv om genopretnings- og resiliensplanen tager sigte på at forenkle udbudsprocedurerne i Slovakiet, er der stadig udfordringer med hensyn til manglende gennemsigtighed og konkurrence i forbindelse med procedurerne. Dette afspejles f.eks. i det forhold, at 33 % af de offentlige kontrakter i 2023 blev tildelt den eneste tilbudsgiver. Som følge heraf gøres der ikke tilstrækkeligt eller strategisk brug af udbudsprocedurer til at få gennemført vigtige politiske tiltag, hvilket svækker fremskridtene med den grønne og den digitale omstilling og hæmmer Slovakiets evne til at forbedre sit økonomiske potentiale. Nyligt fremsatte forslag til ændring af rammen for offentlige udbud og ny lovgivning om strategiske investeringer risikerer yderligere at svække gennemsigtigheden og konkurrencen inden for offentlige udbud såvel som sikkerhedsforanstaltningerne i forbindelse hermed, navnlig for store investeringer.

(28) En forholdsvis stor andel af elever i Slovakiet besidder ikke et minimumsniveau af grundlæggende færdigheder inden for matematik, læsning og naturfag. Ifølge OECD's undersøgelse fra 2022 under programmet for international elevevaluering er Slovakiet et af de lande, der klarer sig dårligst inden for grundlæggende færdigheder, idet mere end 30 % af eleverne præsterer utilstrækkeligt inden for matematik og læsning, mens andelen af højt præsterende er faldende, hvilket svækker landets innovationspotentiale og konkurrenceevne på lang sigt. Resultaterne viser også en markant forskel for elever fra socioøkonomisk dårligt stillede miljøer, herunder marginaliserede romasamfund, hvor 62,6 % ikke opnår grundlæggende færdigheder inden for matematik. Dette stemmer også overens med de generelle skævheder i det slovakiske uddannelsessystem. Den slovakiske genopretnings- og resiliensplan indeholder mange foranstaltninger på uddannelsesområdet, men disse er ikke i tilstrækkelig grad målrettet mod at øge andelen af børn med grundlæggende færdigheder. Uddannelsen af lærere kunne med fordel være mere fokuseret på at støtte udviklingen af elevernes grundlæggende færdigheder. Samtidig er lærerfaget ikke tilstrækkeligt attraktivt til at rette op på manglen på kvalificeret personale, og der er mulighed for at forbedre kvaliteten af uddannelsen af lærere samt øge antallet af lærerassistenter og adgangen til peerlæring og mentorordninger. Der er også et stort potentiale for at øge børns deltagelse i førskoleundervisning og børnepasning ved at øge antallet af pladser og tilskynde forældrene til at indskrive deres børn. Selv om den slovakiske genopretnings- og resiliensplan indeholder tiltag til at øge deltagelsen blandt børn fra treårsalderen, deltog kun 1 % af børnene under tre år ifølge data fra Eurostat ([21]) i førskoleundervisning og børnepasning i 2023, hvilket er den laveste andel i EU. En øget deltagelse i førskoleundervisning og børnepasning hjælper med at forberede børnene bedre på at lære færdigheder senere i livet, mindsker tidligt skolefrafald og fremmer forældrenes arbejdsmarkedsdeltagelse, navnlig for kvinderne.

([20]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/795 af 29. februar 2024 om oprettelse af platformen for strategiske teknologier for Europa (STEP) og ændring af direktiv 2003/87/EF samt forordning (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 og (EU) 2021/241 (EUT L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

([21]) EU SILC-undersøgelse.

(29) Slovakiets nettokulstoffjernelse inden for sektorerne for arealanvendelse, ændringer i arealanvendelse og skovbrug forventes at falde markant, hvilket peger i retning af, at landet ikke vil nå sit mål om en reduktion på 6 821 kiloton CO_2-ækvivalenter i 2030 i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/841 ([22]). Dette går hånd i hånd med Slovakiets utilstrækkelige klimarisikovurdering og landets udfordringer med at omsætte oplysninger om klimarisici til praktiske løsninger. For at vende denne tendens i de kommende år er det vigtigt at gøre fremskridt med klimatilpasningsforanstaltningerne, herunder naturbaserede løsninger, og integrere dem i de relevante nationale politikker med henblik på at fuldføre inddelingen af beskyttede naturområder og fremme en bæredygtig anvendelse af naturressourcerne. Samtidig er der behov for yderligere politiske tiltag til at fremme omstillingen til en cirkulær økonomi. Slovakiet risikerer ikke at nå sit 2025-mål for kommunalt fast affald, idet landet stadig lå 19,2 procentpoint under 2025-målet på 55 % i 2020, og der er også tvivl om målet for emballageaffald, idet landet stadig lå 5,3 procentpoint under 2025-målet på 65 % i 2020 ([23]). Slovakiet ville have gavn af at forbedre affaldshåndteringen med henblik på en bedre ressourceudnyttelse for derved at mindske deponeringen og øge genanvendelsen af kommunalt affald og emballageaffald og anvendelsen af cirkulært materiale i industrien og i bygge- og anlægssektoren.

(30) I betragtning af de nære indbyrdes forbindelser mellem euromedlemsstaternes økonomier og disse økonomiers kollektive bidrag til Den Økonomiske og Monetære Unions rette virkemåde henstillede Rådet i 2024, at medlemsstaterne i euroområdet træffer foranstaltninger, herunder gennem deres genopretnings- og resiliensplaner, til at efterkomme henstillingen om den økonomiske politik i euroområdet 2024. For Slovakiet bidrager henstilling 1, 2 og 3 til gennemførelsen af den første, anden, tredje, fjerde og femte henstilling i henstillingen vedrørende euroområdet 2024.

(31) I lyset af Kommissionens dybdegående undersøgelse og konklusionerne om tilstedeværelsen af ubalancer afspejler henstilling 1 og 3 nedenfor henstillinger i henhold til artikel 6 i forordning (EU) nr. 1176/2011. De politiske tiltag, der er nævnt i henstilling 1, bidrager til at håndtere sårbarheder relateret til boligmarkedet, husholdningernes gæld og stillingen over for udlandet. De politiske tiltag, der er nævnt i henstilling 3, bidrager til at håndtere sårbarheder relateret til omkostningskonkurrenceevnen. Henstilling 1 og 3 bidrager dels til at rette op på ubalancer, dels til at gennemføre henstillingerne i henstillingen om euroområdet 2024, jf. betragtning 30,

HENSTILLER, at Slovakiet i 2024 og 2025 træffer foranstaltninger med henblik på at:

1. forelægge den mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag i rette tid; i overensstemmelse med kravene i den reformerede stabilitets- og vækstpagt begrænse væksten i nettoudgifter ([24]) i 2025 til et niveau, der er nødvendigt for bl.a. at nedbringe det offentlige underskud i retning af traktatens referenceværdi på 3 % af BNP og fastholde den offentlige gæld på et forsvarligt niveau på mellemlang sigt; gøre skattemikset mere effektivt, herunder ved at mindske de negative incitamenter på arbejdsmarkedet, og udbrede anvendelsen af miljøafgifter og løbende ejendomsskatter; reducere omkostningskrævende udgiftsforanstaltninger, herunder ved at foretage udgiftsanalyser; fortsætte med at styrke overholdelsen af skattereglerne, herunder gennem yderligere digitalisering af skatteforvaltningen; mindske de risici, der er forbundet med husholdningernes gæld, ved at støtte boligudbuddet og udvidelsen af lejemarkedet

2. sikre en effektiv forvaltning, styrke den administrative kapacitet til at forvalte EU-midler, fremskynde investeringer og opretholde momentum i gennemførelsen af reformer; sætte ind over for de relevante udfordringer for at muliggøre en fortsat hurtig og effektiv gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen, herunder REPowerEU-kapitlet, og sikre fuldførelse af reformer og investeringer senest i august 2026; fremskynde gennemførelsen af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken; i forbindelse med midtvejsgennemgangen af disse programmer fortsat fokusere på de aftalte prioriteter, træffe foranstaltninger til bedre at dække behovene for investering i bæredygtig anvendelse af naturressourcer, idet der tages hensyn til de muligheder, som platformen for strategiske teknologier for Europa giver for at forbedre konkurrenceevnen

([22]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/841 af 30. maj 2018 om medtagelse af drivhusgasemissioner og -optag fra arealanvendelse, ændret arealanvendelse og skovbrug i klima- og energirammen for 2030 og om ændring af forordning (EU) nr. 525/2013 og afgørelse nr. 529/2013/EU (EUT L 156 af 19.6.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/841/oj).

([23]) Det europæiske miljøagentur og ETC/CE (2022). »Early Warning Assessment Related to the 2025 Targets for Municipal and Packaging Waste« (https://www.eea.europa.eu/publications/country-profiles-early-warning-assessments).

([24]) I henhold til artikel 2, nr. 2), i forordning (EU) 2024/1263 er »nettoudgifter« offentlige udgifter, eksklusive renteudgifter, diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden, udgifter til EU-programmer, der fuldt ud modsvares af indtægter fra EU-midler, nationale udgifter til medfinansiering af programmer finansieret af Unionen, konjunkturbestemte elementer af udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelse samt engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger.

3. styrke effektiviteten, uafhængigheden og integriteten af retssystemet og systemet til bekæmpelse af korruption, herunder gennem passende foranstaltninger til at sikre en effektiv efterforskning og retsforfølgning af korruptionssager på højt plan; forbedre konkurrenceevnen og produktiviteten, herunder ved at sikre gennemsigtighed og konkurrence i udbudsprocedurerne for at fremme god forvaltningsskik og sikre en mere effektiv udnyttelse af offentlige udgifter; styrke undervisningen i grundlæggende færdigheder, herunder for børn fra dårligt stillede miljøer såsom marginaliserede romasamfund, og øge tilgængeligheden og anvendelsen af førskoleundervisning og børnepasning af høj kvalitet og til overkommelige priser for børn under tre år; forbedre affaldshåndteringen med henblik på en bedre ressourceudnyttelse og genanvendelse af kommunalt affald og emballageaffald og styrke bevarelsen af naturressourcer ved at integrere naturbaserede løsninger og fuldføre inddelingen af beskyttede naturområder.

Udfærdiget i Luxembourg, den 21. oktober 2024.

På Rådets vegne

NAGY I.

Formand